

DECIZIE
în numele Legii

26 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător:

Ouș Ludmila

Judecători:

Brînză Liubovi și Moscalciuc Galina

Grefier:

Ustroi Dina

Cu participarea:

Procurorului:

Scutelnic Cătălin

Avocatul:

Bîrcă Ludmila

Părți civile

Trofim Svetlana

A examinat în ședință publică, în ordine de apel, apelul declarat de partea civilă Trofim Svetlana împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 10 martie 2017, în cauza penală de învinuire a lui:

XXXXXXXXXX, născut la xxxxx, domiciliat sxi, studii superioare, divorțat, pensionar, cetățean al Republicii Moldova, nesupus militar, fără antecedente penale

în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.01.2017-10.03.2017

Instanța de apel: 05.04.2017-17.10.2017

Instanța de recurs: 08.12.2017-24.01.2018

Instanța de apel: 28.02.2018-26.04.2018

Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra apelului declarat de partea civilă Trofim Svetlana împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 10 martie 2017, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

C O N S T A T Ă :

Soluția instanței de fond:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 10 martie 2017, **XXXXXXXXXX** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal, și, cu aplicarea art.364¹ CPP, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în beneficiul statului în mărime de 3000 unități convenționale, ceea ce constituie 150000 (una sută cinzeci mii) lei.

Măsura preventivă în privința lui **XXXXXXXXXX**, prelungită prin încheierea Judecătoriei Orhei din 24 februarie 2017, până la intrarea sentinței în vigoare, a fost schimbată din arest la domiciliu, în obligarea de a nu părăsi țara.

Corpurile delictive:

- suporturile electronice 2- DVD-R de model "Maxell" acțiuni de urmărire penală, 2-CD-R de model "Omega" măsuri speciale de investigație, 1 -DVD-R de model "Sigma,, care conține măsuri speciale de investigație, 1-CD-R de model "Fiesta" care conține măsuri speciale de investigație; CD-R de model "Verbatim" prezentat și anexat de Trofim Svetlana la 16 noiembrie 2016 la depunerea plingerii, în care se conține documentul cu denumirea „14.10.20,31; AUD-20161027-WA0005; AUD- 20161027-WA0006; mov20161117-WA0002; REC006” ce conține discuțiile purtate între Trofim Svetlana și **XXXXXXXXXX** la care este anexată stenograma convorbirii dintre aceștia; - copia ordonanței din 07 aprilie 2016 a procurorului Procuraturii sect. Botanica - Liliana Rusnac de punere sub învinuire a lui Mereuță Malvina Ion conform prevederilor art. 217¹ alin. (4) Cod penal - pe 2 file;- copia procesului-verbal de reținere din 05.04.2016 a lui Mereuță Malvina Ion conform prevederilor art. 217¹ alin. (4) Cod Penal-pe 1 filă; - copia recipisei semnate de **XXXXXXXXXX** din 24 mai 2016, precum că a luat cu împrumut de la Iurcu Ion suma de 600 euro; - copia rechizitoriului în cauza penală nr. 2016420374 de învinuire a lui Trofim Cornelii Veaceslav, anexate la cauza penală, de păstrat în dosar pe toată perioada de păstrare a dosarului.

Mijloacele bănești în sumă de 8500 euro după cum urmează:

- 12 (douăsprezece) bancnote cu nominalul de 500 euro, cu seria și numărul: seria și numărul x; seria și numărul x seria și numărul X04457949869; seria și numărul N52029972858; seria și numărul X08199369722; seria și numărul XI0487584235; seria și numărul N25051005696; seria și numărul N13031930766; seria și numărul X06749935364; seria și numărul X08730935264; seria și numărul X01768620062; seria și numărul N54028911522;

- 23 (douăzeci și trei) bancnote cu nominalul a câte 100 euro fiecare, după cum urmează: seria și numărul S08220277294; seria și numărul S0227213 8009; seria și numărul S26999446921; seria și numărul X06576663872; seria și numărul N53098174848; seria și numărul S19049446456; seria și numărul S1605 8946166; seria și numărul XI0229087405; seria și numărul S21714488638; seria și numărul N37004312667; seria și numărul S18648254509; seria și numărul S27745694854; seria și numărul S23767224613; seria și numărul L22127021096; seria și numărul S27905666902; seria și numărul N13049841909; seria și numărul S13867430596; seria și numărul N27059240991; seria și numărul N24100718196; seria și numărul P01351646569; seria și numărul S07230171616; seria și numărul S14154136549; seria și numărul X06680339786;

- 4 (patru) bancnote cu nominalul a câte 50 euro fiecare, după cum urmează: seria și numărul X26017063859; seria și numărul S76040259082; seria și numărul S52066553002; seria și numărul Z76986327321 – s-a transmis spre păstrare temporară Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău – s-a trecut în venitul statului.

A fost confiscat de la Iurcu Ion în folosul statului, contravaloarea în lei MD a sumei de 7.500 euro, rezultate din infracțiune, inclusiv suma de 1170 euro, ridicată în cadrul percheziției la domiciliul lui Iurcu Ion și anexată la cauza penală.

A fost menținut sechestrul aplicat pe mijloacele financiare în sumă de 1170 euro prin încheierea nr.11-223/2017 emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani la 19 ianuarie 2017 și procesul-verbal din 20 ianuarie 2017 a procurorului din Procuratura Anticorupție, pînă la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

Acțiunea civilă a fost admisă și s-a încasat de la XXXXXXXXXXXX în beneficiul lui XXXXXXXXXXXX prejudiciul material în mărime de 168 000 (una sută șazeci și opt mii) lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Iurcu Ion, susținând că are influență asupra angajaților Procuraturii, magistraților Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău și Curții de Apel Chișinău, în perioada aprilie 2016 - 06 decembrie 2016, a pretins și a primit de la Trofim Svetlana, bani în sumă de 16000 de euro, din care, a primit în luna aprilie 2016 suma de 7500 euro (care potrivit cursului oficial al BNM constituie 167959,5 lei), pentru a influența și ai determina pe procurorii din cadrul Procuraturii Botanica, mun. Chișinău, judecătorii Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău și Curții de Apel Chișinău, pentru a-l achita pe Trofim Corneliu, fiul lui Trofim Svetlana, în cadrul dosarului penal pornit pe faptul comercializării drogurilor, în care avea calitatea de inculpat, aflat spre examinare în Judecătoria Ciocana mun. Chișinău.

Ulterior, Iurcu Ion, urmărind scopul obținerii mijloacelor financiare ce nu i se cuvin, susținând că are influență asupra angajaților Procuraturii, magistraților Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău și Curții de Apel Chișinău, și poate să-i determine pe aceștia să adopte o decizie favorabilă în privința lui Trofim Corneliu, și anume, să fie adoptată o sentință de achitare în cauza penală, aflată la examinare în Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, a pretins în continuare de la Trofim Svetlana partea restantă din suma totală de 16000 euro, și anume suma de 8500 euro.

Continuându-și acțiunile sale infracționale, la 06 decembrie 2016, Iurcu Ion, aflându-se pe str. Ștefan cel Mare 43, sat. Peresecina, r-nul Orhei, a primit de la Trofim Svetlana, bani ce nu i se cuvin și anterior pretinși în sumă de 8500 euro (care potrivit cursului oficial al BNM constituie suma de 183.934,9 lei), susținând că va influența angajații Procuraturii, judecătorii Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău și Curții de Apel Chișinău, determinându-i pe aceștia să adoptate o sentință de achitare, în cauza penală de învinuire a lui Trofim Corneliu, care se afla spre examinare în Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, iar în total a pretins și a primit bani în sumă de 351894,4 lei, care potrivit art. 126 alin. (1¹) Cod penal, se consideră proporții deosebit de mari.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, faptele inculpatului XXXXXXXXXXXX, au fost calificate de drept în baza art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal și anume - *pretinderea și primirea personal bani, pentru sine, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, persoane cu funcție de demnitate publică, pentru a-l face să îndeplinească sau nu, ori să întârzie sau să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, cu primirea de bunuri în proporții deosebit de mari.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Amihalachioaie G. în numele inculpatului Iurcu Ion, care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie excluse prevederile ce țin de confiscarea de la Iurcu Ion în folosul statului contravaloarea în lei MD a sumei de 7.500 euro, rezultate din infracțiune, inclusiv suma de 1.170 euro, ridicată în cadrul percheziției la domiciliul lui Iurcu I. și anexată la cauza penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 24.01.2018, s-a decis inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bîrcă Ludmila în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, în cauza penală privindu-l pe XXXXXXXXXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. **La data de 18.12.2017 împotriva sentinței Judecătoria Orhei din 10 martie 2017 a declarat apel partea civilă Trofim Svetlana,** solicitând repunerea în termen a apelului, admite apelul, a casa sentința atacată și a pronunța o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care fapta comisă de Iurcu Ion să fie recalificată din art.326 alin.(3) lit.a) CP în art.190 alin.(4) CP (în ceea ce privește primirea de către Iurcu Ion de la ea suma de 7 500 euro), în art.27,190 alin.(4) CP (în ceea ce privește tentativa lui Iurcu Ion de a primi de la ea încă suma de 8500 euro), și a-i aplica o pedeapsă cu închisoare în limitele acestor sancțiuni prin aplicarea art.84 Cod penal.

6.1. În motivarea apelului declarat, partea civilă a indicat că la 03.03.2017 a încheiat cu avocatul XXXXXXXXXXXX contract de asistență juridică, prin care ultimul sa obligat să-i reprezinte interesele în toate instanțele de judecată inclusiv în cadrul acestui dosar penal și tot în aceea zi la 03.03.2017 ea a plecat din Moldova în Italia unde lucra oficial și sa întors la data de 18.04.2017. În perioada când ea se afla în Italia la 10.03.2017 a fost pronunțată sentința atacată, însă avocatul său nu a atacat cu apel sentința în termen de 30 de zile după pronunțare, în pofida faptului că ea nu a fost de acord nici în cadrul anchetei preliminare și nici în cadrul judecării cauzei în fond cu încadrarea faptei comisă de Iurcu Ion. Contractul de asistență juridică încheiat cu avocatul XXXXXXXXXXXX nu a fost reziliat și el era obligat prin acest contract și legislația în vigoare să atace cu apel sentința instanței de fond, mai ales că ea i-a spus prin telefon din Italia să atace sentința cu apel și el a promis că o va ataca, însă în realitate acesta nu a atacat-o.

Cu sentința instanței de judecată nu este de acord, deoarece potrivit acesteia inculpatul Iurcu Ion a declarat personal prin scris autentic că recunoaște totalmente săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, însă cum la faza de urmărire penală, așa și în instanța de fond, în instanța de apel și în recursul adresat Curții Supreme de Justiție, Iurcu Ion a negat faptele de trafic de influență, declarând că el nu a avut și nici nu are influență asupra procurorilor și judecătorilor din sect. Ciocana mun. Chișinău, pentru a-i influența să-l achite pe feciorul ei de învinuirea adusă acestuia, sau să înceteze urmărirea penală în privința acestuia, dar i-a spus așa cu scopul să însușească banii ei, astfel a obținut prin înșelăciune de la ea 7500 euro, echivalentul a 168000 lei, ceea ce constituie proporții mari conform art.126 alin.(1) Cod penal și acțiunile acestuia se încadrează în art.190 alin.(4) Cod Penal, dar nu în art.326 alin.(3) lit.b) Cod Penal, după cum a constatat instanța de fond.

Instanța de judecată nu avea dreptul să-l judece pe Iurcu Ion pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, deoarece acesta a negat că a comis traficul de influență pe motiv că el nu avea influență asupra procurorilor și judecătorilor din sect. Ciocana mun. Chișinău, dar a mințit-o pentru a însuși această sumă de bani. În aceste circumstanțe organul de urmărire penală, așa și procurorul, și instanța de fond ilegal au lipsit de statutul de victimă a înșelăciunii în proporții mari, atribuindu-i ilegal statutul de victimă statutului, prin încadrarea eronată a acțiunilor lui Iurcu Ion în prevederile art.326 alin.(3), lit.a) Cod Penal.

Iurcu Ion cînd a primit de la ea prin înșelăciune suma de 7500 euro a avut o posibilitate reală de a o folosi sau dispune de ea la dorința sa, iar a doua sumă de 8500 euro a primit-o sub supravegherea organului de urmărire penală și imediat a fost reținut, neavînd o posibilitate reală de a o folosi sau dispune de ea la dorința sa, din care considerente acțiunile acestuia în ceea ce privește prima sumă de bani mințită de la ea sunt să fie calificate în art.190 alin.(4) CP (cauză penală) iar acțiunile acestuia în

privește prima sumă de bani primită de la ea, urmează a fi canonicate în art.190 alin.(4) CP (escrocneria), iar acțiunile acestuia în ceea ce privește tentativa de a primi de la ea a doua sumă de bani urmează a fi calificate în art.27,190 alin.(4) CP (tentativa de escrocherie), pentru a putea să-și apere efectiv drepturile sale în calitate de victimă și parte vătămată a escrocheriei în proporții mari comisă de Iurcu Ion față de ea, pentru a recăpăta dreptul a înainta pretenții către acesta referitor la despăgubiri morale.

Poziția părților în instanța de apel:

7. În ședința Curții de Apel Chișinău Trofimov Svetlana a solicitat admiterea apelului declarat de ea împotriva sentinței Judecătorei Orhei din 10.03.2017, în temeiul motivelor invocate în cererea de apel.

7.1. Procurorul Scutelnic Cătălin a solicitat în ședința Curții de Apel Chișinău respingerea ca fiind depus peste termen apelul declarat de către partea civilă Trofimov Svetlana împotriva sentinței Judecătorei Orhei din 10.03.2017, cu menținerea hotărârii atacate fără modificări. Totodată potrivit art.401 alin.(1) pct.4 Cod de procedură penală, partea civilă nici nu are dreptul de a contesta sentința în latura penală, ci are dreptul numai în latura civilă, prin urmare apelul nici nu este întemeiat.

7.2. Avocatul Bîrcă Ludmila în interesele inculpatului Iurcu Ion, a solicitat în ședința Curții de Apel Chișinău respingerea ca fiind depus peste termen apelul declarat de către partea civilă Trofimov Svetlana împotriva sentinței Judecătorei Orhei din 10.03.2017, cu menținerea hotărârii atacate fără modificări. Totodată a menționat că, deși partea civilă Trofimov Svetlana nu a fost la pronunțarea sentinței în prima instanță la 10.03.2017, fiind plecată peste hotarele țării, după care a revenit în țară la data de 18.04.2017 pînă la 20.04.2017, după care fiind prezentă în ședința Curții de Apel Chișinău din 17.10.2017 la examinarea cereri de apel declarat de avocatul Amihalachioaie Gheorghe în interesele inculpatului Iurcu Ion, iar la data de 18.12.2017 partea civilă depune apel. Prin urmare, partea civilă a declarat apel cu expirarea termenului de declarare.

7.3. Inculpatul Iurcu Ion fiind legal citat despre data, ora și locul ședințelor de judecată nu s-a prezentat, în acest sens, ținând cont de opinia participanților la proces, Colegiul Penal consideră posibil examinarea cauzei în lipsa inculpatului Iurcu Ion.

Aprecierea instanței de apel:

8. Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, examinând apelul declarat, cercetând materialele cauzei penale, consideră necesar de a respinge ca fiind depus peste termen apelul declarat de partea civilă Trofimov Svetlana împotriva sentinței Judecătorei Orhei din 10.03.2017, cu menținerea hotărârii atacate fără modificări, din următoarele considerente.

9. În conformitate cu art. 230 Cod procedură penală, (1) Termene în procesul penal sînt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acțiuni procesuale conform prevederilor prezentului cod.

(2) În cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

(3) Dacă o măsură procesuală nu poate fi luată decît pe un termen prevăzut de lege, expirarea acestuia impune încetarea efectului acestei măsuri.

9.1. În conformitate cu art. 401 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, pot declara apel partea civilă și partea civilmente responsabilă, în ce privește latura civilă;

9.2. Conform art. 402 Cod de procedură penală, (1) **Termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.**

(3) În cazurile prevăzute în art. 401 alin. (1) pct. 5) și 6), calea de atac poate fi exercitată de îndată după pronunțarea încheierii, prin care instanța a dispus asupra cheltuielilor judiciare sau a luat o altă măsură, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la pronunțarea sentinței prin care s-a soluționat cauza. Judecarea apelului se face numai după soluționarea cauzei în fond, în afară de cazul cînd procesul a fost suspendat.

(4) Dacă procurorul care a participat la judecarea cauzei sau partea vătămată a declarat în termen apel în defavoarea inculpatului, procurorul participant în instanța de apel, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copieii apelului declarat, poate declara apel suplimentar, în care poate invoca motive adăugătoare de apel.

(5) Dacă inculpatul declară apel în termen și își înlocuiește apărătorul, noul apărător, în termen de 15 zile de la data primirii de către parte a copieii apelului declarat, poate declara apel suplimentar pentru inculpat, în care poate invoca motive adăugătoare de apel.

(6) În cazul declarării apelurilor suplimentare în condițiile alin.(4) și (5), copiile de pe apelurile suplimentare se înmânează părților și se acordă timp necesar pentru pregătirea către judecarea apelurilor.

9.3. Conform art. 403 Cod de procedură penală, (1) **Apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întîrzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.**

(2) Pînă la soluționarea repunerii în termen, instanța de apel poate suspenda executarea hotărîrii.

9.4. Conform art. 404 Cod de procedură penală, (1) **Participantul la proces care a lipsit atît la judecarea, cît și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.**

(2) Apelul declarat peste termen nu suspendă executarea sentinței.

(3) Instanța de apel poate suspenda executarea sentinței atacate.

9.5. Potrivit art. 415 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod de procedură penală, (1) **Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen.**

Totodată, Colegiul Penal reține că repunerea în termen a apelului este o prerogativă a instanței de apel, care urmează să se pronunțe cu motivația respectivă în textul deciziei.

10. Colegiul Penal reține că, la data de **10 martie 2017** a fost pronunțată sentința Judecătorei Orhei din 10.03.2017 prin care XXXXXXXXXX a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal și, cu aplicarea art.364¹ CPP, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în beneficiul statului în mărime de 3000 unități convenționale, ceea ce constituie 150000 lei.

La data de 15.03.2017 sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Amihalachioaie G. în numele inculpatului Iurcu Ion. Potrivit procesului verbal al ședinței Curții de Apel Chișinău din 17.10.2017 (Vol.II, f.d.134-137) se constată că partea civilă Trofimov Svetlana a participat la ședință și a fost audiată referitor la caz, iar la data de 19.10.2017 a primit sub recipisă copia

dispozitivului Curții de Apel Chișinău 17.10.2017 (VOL.II, I.D.158). Prin urmare partea civilă Trofimov Svetlana a cunoscut despre sentința Judecătoria Orhei din 10.03.2017 și avea dreptul să declare apel din data de 17.10.2017 pînă la 31.10.2017.

Potrivit cereri de apel declarat de partea civilă Trofimov Svetlana se constată că, - aceasta a fost depusă la **18.12.2017**, ce se confirmă prin ștampila aplicată de Judecătoria Orhei (Vol.II, f.d.184), peste termenul prevăzut de lege de atac adică peste aproximativ 2 luni, fapt ce exclude repunerea apelului în termen, or nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 403 CPP.

11. Potrivit art. 230-234, 402 Cod de procedură penală, termenul de apel este termen legal și imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exercițiul dreptului de a declara apel și nulitatea oricărei cereri de apel înaintate după expirarea termenului. Conform art. 402 Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile.

Instanța de apel reține că, în cazul în care termenul de declarare a apelului prevăzut la art. 402 Cod de procedură penală, este depășit, adică apelul este declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, instanța de apel este obligată să soluționeze chestiunea privind repunerea în termen a apelului. Dacă întârzierea a fost determinată de motive neîntemeiate, apelul urmează a fi respins ca tardiv, fără judecarea fondului. Astfel Colegiul Penal constată că, nu i-au fost prezentate careva motive întemeiate privind omiterea termenului de apel, iar cele invocate de Trofimov Svetlana precum că a fost dusă în eroare de avocatul XXXXXXXXXX, iar ea a fost plecată peste hotarele țării și la întoarcerea sa în țară s-a adresat la mai mulți avocați însă nu a fost ajutată, nu pot servi ca temei de repunere în termen a apelului, deoarece partea civilă Trofimov Svetlana avea suficient timp de a încheia un contract de asistență juridică cu un alt avocat sau de a depune apelul în termen.

Totodată, instanța de apel reține că, repunerea în termen se operează doar avînd prezente două condiții cumulative: *întârzierea a fost determinată de motive întemeiate: calamitate naturală, accident, boală ș.a., pe care apreciindu-le, instanța de apel va constata dacă situația invocată de apelant constituie în mod efectiv o cauză de împiedicare a declarării apelului; apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale. Aceste condiții îi privesc doar pe inculpat și partea civilmente responsabilă, deoarece împotriva lor poate fi începută executarea. Prin începerea executării pedepsei se înțelege prima zi de reținere a persoanei în cazul pedepsei privative de libertate sau de intentare a procedurii de executare a pedepsei nonprivative de libertate, sau, după caz, de sechestrare a bunurilor părții civilmente responsabile etc.*

Colegiul Penal subliniază că, în cazul în care termenul de declarare a apelului prevăzut la art. 402 Cod de procedură penală este depășit, adică apelul este declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, instanța de apel este obligată să soluționeze chestiunea privind repunerea în termen a apelului. *Dacă întârzierea a fost determinată de motive neîntemeiate, apelul urmează a fi respins ca tardiv, fără judecarea fondului.*”

În ședința instanței de apel nu au fost constatate circumstanțe noi, care ar da temei pentru repunerea în termen a apelului declarat de partea civilă Trofimov Svetlana.

Reieșind din prevederile legale și materialele cauzei penale enunțate mai sus, se statuează că apelul declarat de Trofimov Svetlana este depus peste termenul legal, circumstanțe în care instanța nu se va expune asupra fondului apelului declarat, or, soluția de respingere a apelului (respectiv a recursului) ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucît instanța de apel (recurs) nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decît în cadrul unui apel (recurs) exercitat în mod legal.

Relevante în acest sens sunt și unele aspecte ale principiului securității raporturilor juridice ce se conțin în hotărîrea CfEDO din 05 iunie 2012 în cauza Ghirea contra Moldovei, unde s-a statuat că: „... principiul egalității armelor, care reprezintă unul din elementele noțiunii mai largi a procesului echitabil – presupune că fiecare parte beneficiară de o posibilitate rezonabilă de ași prezenta cazul în condițiile, că nu ar puneo într-un dezavantaj substanțial în raport cu cealaltă parte.” Prin alte cuvinte, aplicarea regulilor referitoare la termenele limită este de natură să aducă atingere principiului egalității armelor în cazul în care părțile nu beneficiază de aceleași mijloace pentru a-și susține argumentele în fața instanței.

Colegiul Penal constată că, întârzierea termenului de declarare a apelului nu a fost determinată de motive întemeiate, și în atare situație, se atestă necesitatea respingerii apelului propriu-zis ca fiind depus peste termen. Astfel, Colegiul Penal consideră că în cazul în care apelul este tardiv, judecata nu mai are loc, întrucît instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația procesual penală.

12. Generalizând aspectele invocate, Colegiul Penal concluzionează că partea civilă *Trofimov Svetlana* a omis termenul de atac împotriva sentinței Judecătoria Orhei din 10.03.2017, întârzierea a fost determinată de motive neîntemeiate, motiv pentru care instanța de apel va respinge apelul ca fiind depus peste termen, menținînd sentința atacată fără modificări.

13. Conducîndu-se de prevederile art.415 alin.(1) pct.1 lit. a); art.417-418 Cod procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Se respinge, ca fiind depus peste termen, apelul declarat de către partea civilă *Trofim Svetlana*.

Se menține fără modificări sentința Judecătoria Orhei din 10 martie 2017 în cauza penală în privința lui XXXXXXXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Decizia este executorie de la adoptare, dar cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție a R. Moldova în termen de 30 de zile de la pronunțarea motivată a acesteia.

Decizia motivată pronunțată în ședință publică la XXXXXXXXXX, ora 14.00.

Președintele ședinței, judecător:

Ouș Ludmila

Judecător :

Brînză Liubovi

Judecător :

Moscalciuc Galina